

Številka: EG-0025/1995-681 MP

Datum: 15.01.2019

Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine (v nadaljevanju: ZVKDS), Območna enota Celje, Glavni trg 1, 3000 Celje, izdaja na podlagi 1. točke drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 30/11-Odl.US, 90/12, 111/13 in 32/16; v nadaljevanju: ZVKD-1), na zahtevo stranke Splošna knjižnica Slovenske Konjice, Mestni trg 4, Slovenske Konjice (v nadaljevanju: investitor, upravljalec), v zadevi izdaje kulturnovarstvenega soglasja naslednje

KULTURNOVARSTVENO SOGLASJE

1. Investitorju se izdaja kulturnovarstveno soglasje za obnovo severnega dela zgornjega gospodarskega poslopja, ki se nahaja na parcelni številki *49, k.o. Slemene in predstavlja poseg v spomenik državnega pomena **Špitalič pri Slovenskih Konjicah – Zgornji samostan Žičke kartuzije (EŠD 692)**, ter v spomenik **Stare Slemene – Območje Žičke kartuzije (EŠD 7929)**, po projektni dokumentaciji:

- Projektantski popis del s predračunom »Zgornje gospodarsko poslopje – Žička kartuzija-vzdrževalna in obnovitvena dela« – podjetja Koning d.o.o., Podjetje za projektiranje in inženiring, Mestni trg 7, 3210 Slovenske Konjice (popis del izdan v Slovenskih Konjicah, 14. januarja 2019, pripravil Vladimir Fijavž)

Poseg se dovoli v obsegu in na način, kot je določen v navedeni projektni dokumentaciji.

V skladu s 84. členom ZVKD-1 pristojni Zavod izvaja konservatorski nadzor nad posegi v dediščino, zato ga je potrebno vsaj 10 dni pred pričetkom del pisno ali po elektronski pošti (tajnistvo.ce@zvkd.si) o tem obvestiti.

2. Kulturnovarstveno soglasje preneha veljati po poteku dveh let od njegove pravnomočnosti.

3. Stroški organu v tem postopku niso nastali; investitor sam krije svoje stroške postopka.

Obrazložitev:

Prvi odstavek 28. člena ZVKD-1 določa, da je kulturnovarstveno soglasje treba pridobiti za poseg v spomenik, za poseg v vplivno območje spomenika, če to obveznost določa akt o razglasitvi, in za poseg v registrirano nepremično dediščino, če to določa prostorski akt. V skladu s tretjim odstavkom 28. člena ZVKD-1 se kulturnovarstveno soglasje za poseg, za katerega je predpisano gradbeno dovoljenje, izdaja kot projektno soglasje v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. Po 29. členu ZVKD-1 je treba pred izdajo kulturnovarstvenega soglasja pridobiti kulturnovarstvene pogoje ZVKDS.

ZVKDS, Območna enota Celje, je dne 14.01.2019 prejel zahtevo investitorja za obnovo gospodarskega poslopja (zgornjega gospodarskega poslopja s kaščo), na parcelni št. *49, k.o. Slemene, ki predstavlja poseg v spomenik državnega pomena **Špitalič pri Slovenskih Konjicah – Zgornji samostan Žičke kartuzije (EŠD 692)**, ter v spomenik lokalnega pomena **Stare Slemene – Območje Žičke kartuzije (EŠD 7929)**. V vlogi je investitor navedel, da je objekt-severni del dveh stavbnih mas močno poškodovan in nujno potrebuje obnovo ter vzdrževanje, saj so potrebni temeljiti posegi, ki bi preprečili nadaljnji propad objekta in posledično kulturnega spomenika.

Pri preizkusu vložene zahteve je bilo ugotovljeno, da je ta popolna.

Delno obnovljen obzidan kompleks zgornje redovne hiše Žičke kartuzije (cerkev, križna hodnika, pokopališka kapela, gospodarski objekti) z Gastužem in zeliščnim vrtom. Arhitektura (pretežno od 12. do 15. stol.) dominira Dolini sv. Janeza Krstnika. Na območju Žičke kartuzije je od ustanovitve leta 1165 ohranjena dvojnost v zasnovi samostana, na zgornjo in spodnjo redovno hišo s pripadajočimi stavbami, ki sta ločeni z vmesnim nepozidanim prostorom.

Kulturnovarstveni pogoji za poseg v spomenik se določijo v skladu z aktom o razglasitvi spomenika ali z določbami prostorskega akta. V skladu s to določbo velja za spomenik državnega pomena **Špitalič pri Slovenskih Konjicah – Zgornji samostan Žičke kartuzije (EŠD 692)** varstveni režim, določen v *Odloku o razglasitvi Žičke kartuzije za kulturni spomenik državnega pomena (Ur.l. RS, št. 46/2015)*.

Navedeni akt v 6. členu določa naslednji varstveni režim:

"(1) Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- ohranjanje kulturnih, arhitekturnih, simbolnih, zgodovinskih, arheoloških in krajinskih vrednot v celoti,
- spodbujanje trajnostne rabe spomenika tako, da se dolgoročno ohranjajo varovane sestavine in razmerja med njimi,
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo predhodno pripravljen konservatorski načrt in trajno ohranjajo varovane sestavine,
- redno in strokovno vzdrževanje varovanih sestavin,
- pri morebitnem tehničnem posodabljanju in zagotavljanju dostopa gibalno oviranim osebam je treba ohranjati varovane sestavine,
- omogočanje dostopa javnosti, ki ne ogroža varovanja spomenika, njegovih osnovnih funkcij ali varovanih sestavin.

(3) Za Zgornji samostan dodatno velja varstveni režim, ki določa ohranjanje:

- javne kulturne namembnosti,
- krajinskih značilnosti, vključno s parcelacijo in razmerji med ekstenzivno in intenzivno rabo,
- vseh višinskih in tlorisnih gabaritov prenovljenih stavb, Gastuža in obzidja s stolpi,
- obodnih zidov cerkve sv. Janeza Krstnika, Otokarjeve kapele in kapiteljske dvorane,
- gotske kapele, ostalin velikega križnega hodnika in stavb ob njem,
- zidov in ostalin malega križnega hodnika in prostorov refektorija, knjižnice, prelature, kuhinje, jedilnice, shrambe in temeljev stanovanjske stavbe za brate,
- gotske stavbe nekdanje prokuratorne z renesančnim arkadnim pritličnim hodnikom, gospodarskega poslopja z delavnicami, skladišči in nekdanjo kaščo ter razvalin obodnega baročnega poslopja nad Soješko vodo,
- stavbe Gastuža v celoti in gostinske namembnosti,
- arheoloških ostalin samostana,
- originalnega kamnitega gradbenega materiala: lokalnega kamna za zidavo in klesanih elementov,

- rekonstruiranega zeliščnega vrta,
- kamnitih zložb utrjenih bregov potokov in stari načini pozidave škarp ob bregovih voda."

Za spomenika **Stare Slemene – Zgornji samostan Žičke kartuzije** (EŠD 692) in **Stare Slemene – Območje Žičke kartuzije** (EŠD 7929) velja varstveni režim, določen v *Odluku o razglasitvi kulturnih spomenikov in spomenikov oblikovane narave v Občini Slovenske Konjice* (Ur.l. RS, št. 50/98).

Navedeni akt določa naslednji varstveni režim (6. člen, 7. člen):

- "Na razglašeni kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih ter v njihovih varovanih območjih so dovoljeni le posegi in razvojne usmeritve, ki ne nasprotujejo spomeniškim lastnostim in ki so v skladu z varstvenimi režimi. Kakršnikoli posegi na zavarovanih objektih in njihovih območjih so možni le s soglasjem in na osnovi konservatorskih smernic pristojnega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine."
- "Natančne oznake razglašeni kulturnih spomenikov in naravnih znamenitosti, lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev, režim varstva ter razvojne usmeritve so navedene v strokovnih podlagah Predlog za razglasitev naravnih in kulturnih spomenikov v Občini Slovenske Konjice, projekt št. 02-465/1-90 z dne 19. 10. 1990, dopolnjen 3. 9. 1992 in 18. 12. 1995, čistopis z dne 12. 6. 1998, ki ga je izdelal ZVKDS, Območna enota Celje."

Dne 09.01.2017 smo se, na osnovi rednega terenskega monitoringa, sestali predstavniki ZVKDS, investitorja in projektanta. Tema terenskega sestanka je bila nadaljevanje obnovitvenih del na spomeniškem območju. Ogledali smo si višji del od dveh stavbnih mas – gospodarsko poslopje s kaščo in skupaj ugotovili, da je potrebno ta severni del objekta temeljito obnoviti. Pregledali smo posamezne sklope obnove, poleg tega pa smo investitorja obvestili, da lahko zaradi raziskav na fasadi in posledičnih morebitnih odkritij, pride do delnih sprememb projekta. Popis del, ki smo ga v vlogi prejeli, je korekten in upošteva vse morebitne zadržke s strani ZVKDS. Zato ZVKDS v skladu z desetim odstavkom 29. člena ZVKD-1 navedeno vlogo za izdajo kulturnovarstvenih pogojev šteje kot vlogo za izdajo kulturnovarstvenega soglasja, ter na njeni podlagi izdaja v izreku navedeno kulturnovarstveno soglasje. S tem kulturnovarstvenim soglasjem se poseg investitorja dovoli v obsegu in na način, kot je določen v projektni dokumentaciji.

Investitor, upravljalec je sledil priporočilom odgovornega konservatorja in predvidena dela, ki so zaobjeta v popisu, uskladi z izhodiščnim dokumentom: *Žička kartuzija – Zgornje gospodarsko poslopje*; Konservatorski projekt. Številka dokumenta: 02-25/300-95/05, oznaka internega gradiva: NC 727/05, izdelano na ZVKDS, OE Celje, dne 11.08.2005.

Če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, morata investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa morata najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26. člena ZVKD-1). V primeru najdbe arheološke ostaline mora investitor pred pridobitvijo kulturnovarstvenega soglasja za predmetni poseg v skladu z 31. členom ZVKD-1 pridobiti tudi posebno kulturnovarstveno soglasje Ministrstva za kulturo.

Ker gre za izredno občutljiv spomeniški kompleks in lahko ob samem konservatorskem nadzoru ob gradbeno sanacijskih delih naletimo na nova odkritja in nova spoznanja, vas pozivamo, da: v skladu s 84. členom ZVKD-1 pristojni Zavod izvaja konservatorski nadzor nad posegi v dediščino, zato ga je potrebno vsaj 10 dni pred pričetkom del pisno ali po elektronski pošti (tajnistvo.ce@zvkd.si) o tem obvestiti.

V skladu z drugim odstavkom 30.a člena ZVKD-1 kulturnovarstveno soglasje preneha veljati po poteku dveh let od njegove pravnomočnosti, razen če se poseg, zaradi katerega je bilo soglasje izdano, začne izvajati v tem roku.

Peti odstavek 50. člena Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 - UBP, 14/05, 92/05, 93/05, 111/05, 126/07, 108/09, 61/10, 20/11, 57/12, 101/13, 110/13 in 19/2015; v nadaljevanju: ZGO-1) določa, da če soglasodajalec že na podlagi zahteve za izdajo projektnih pogojev ugotovi, da je poseg sprejemljiv in da projektni pogoji niso potrebni, se zahteva za izdajo projektnih pogojev šteje kot zahteva za izdajo soglasja in se izda soglasje. Ker je predlagani poseg investitorja sprejemljiv, je ZVKDS njegovo zahtevo za izdajo kulturnovarstvenih pogojev štel kot zahtevo za izdajo kulturnovarstvenega soglasja ter na njeni podlagi izdal v izreku navedeno kulturnovarstveno soglasje. S tem kulturnovarstvenim soglasjem se poseg investitorja dovoli v obsegu in na način, kot je določen v priloženi projektni dokumentaciji.

V skladu z drugim odstavkom 30.a člena ZVKD-1 kulturnovarstveno soglasje preneha veljati po poteku dveh let od njegove pravnomočnosti.

Stroški postopka:

Prvi odstavek 113. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 - UBP, 105/06, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) določa, da gredo stroški, ki nastanejo organu ali stranki med postopkom ali zaradi postopka, v breme tistega, na katerega zahtevo se je postopek začel. Člen 51 ZGO-1 pa določa, da soglasodajalci za pripravo in izdajo projektnih pogojev in soglasij niso upravičeni do plačila taks, povračila stroškov ali drugih plačil. Ker se ta odločba izdaja na zahtevo investitorja, je ZVKDS odločil, da investitor sam krije svoje stroške postopka, stroški organa pa bremenijo ZVKDS.

Ta odločba je takse prosta (22. točka 28. člena Zakona o upravnih taksah, Uradni list RS, št. 106/10 - UPB4 in 32/16; v nadaljevanju: ZUT).

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo je v 15 dneh od dneva vročitve dovoljena pritožba, o kateri bo odločalo Ministrstvo za kulturo. Pritožba se pošlje po pošti ali se vloži neposredno ali ustno na zapisnik na Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine, Metelkova 4, 1000 Ljubljana. Šteje se, da je pritožba vložena pravočasno, če je bila na naslov ZVKDS poslana zadnji dan roka s priporočeno poštno pošiljko. Pritožba je takse prosta (22. točka 28. člena ZUT).

Postopek vodil:
Matija Plevnik, univ. dipl. um. zgod.
višji konservator

Odločila vodja območne enote:
Danijela BRIŠNIK, univ.dipl. arheol.

Vročiti:

- Investitorju: Splošna knjižnica Slovenske Konjice, Mestni trg 4, Slovenske Konjice - OSEBNO